Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St, Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 219. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 26-го ВЕРЕСНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 26, 1979 No. 219. VOL. LXXXVI.

„РУХ СПРОТИВУ В УКРАЇНІ" — НОВИЙ КУРС У ФІЛІЇ УКУ

Філядельфія (УКУ). — Дирекція Філії Українського Католицького Університету у Філядельфії повідомляє про новий цікавий курс викладів на тему: „Рух спротиву в Україні". Цей осінній академічний семестер (уже 5-ий семестер з черги) триватиме від 9-го жовтня до 18-го грудня 1979 р. Виклади відбуватимуться щовівтірка (згл. четверга) від 7:30 — 9-ої год. вечора.

До викладів в першу чергу запрошено дисидентів, творців і учасників руху спротиву в Україні, які знаходяться тепер на Заході, а саме: ген. Петра Григоренка („Київська Українська Гельсінкська Група"), Надію Світличну („Роля жінки в дисидентському русі"), Віктора Боровського („Переслідування релігії") і інших. Запрошені також такі доповідачі: Осип Зінкевич із „Смолоскипу", Роман Купчинський із „Прологу", д-р Юрій Перфецький і інші.

Відбудуться теж два панелі, один на тему „Рух спротиву в літературі" під керівництвом проф. Леоніда Рудницького, а другий — „Засоби боротьби в обороні дисидентів", стараннями філядельфійського Комітету Оборони Людських Правв в Україні.

До участи запрошено всіх наших постійних слухачів, як також і нових студентів та зацікавлених осіб. За курс треба заплатити лише реєстраційну оплату в сумі 15 долярів від особи. Для незареєстрованих слухачів вступ на виклад виноситиме щоразу по 3 доляри. Реєстраційну оплату треба вислати заздалегідь на адресу Філії: 7911 Whitewood Rd., Elkins Park, Philadelphia, Pa., 19117. Чек чи „моней ордер" прошу виписати на: St. Sophia Religious Assn.

Дирекція Філії УКУ додатково інформує, що в неділю, 7-го жовтня ц. р., о год. 10-ій ранку, духовник Філії, о. Тарас Р. Лончина, відправить Св. Літургію в каплиці Філії з нагоди інавгурації осіннього семестру. Перший виклад на тему „Київська Українська Гельсінкська Група" виголосить ген. П. Григоренко у вівторок, 9-го жовтня о год. 7:30 вечора.

Передано рукопис про конґресову україніку в Вашінґтоні

Вашінгтон (ОПУС). — Після дворічної праці (1977-1979), проф. Яр. Рудницький із Монтреалю з початком вересня закінчив свій огляд україніки в Конґресовій Бібліотеці в Вашінгтоні й 21-го вересня ц. р. особисто передав головний рукопис голові Европейського Відділу КБ д-рові Д. Г. Кравсові (наслідникові д-ра П. Горецького, який у вересні 1977 року запросив нашого вченого до праці в Вашінгтоні). Згідно з контрактом рукопис проф. Рудницького не є каталогом україніки в цій найбільшій бібліотеці світу, а „критично-евалюативним оглядом" українських матеріялів у ній, що на його думку — сягають 50 тисяч одиниць. Як одне з найближчих завдань він ставить опрацювання й публікацію каталогу україніки в Конґресовій Бібліотеці, й

(Продовження на ст. 3)

Тільки канадці з „подвійним громадянством" підлягають новому законові СССР

Монтреаль (ОПУС). — Тут у готелі „Віндзор" відбулася 17-го вересня ц. р. зустріч громадянства з новим міністром закордонних справ Канади Флорою Мекдоналд із Оттави після її доповіді про „Загальну політику нового уряду" (консерватистів, що прийшли до влади в травні ц. р. на зміну лібералам). З українців узяв участь у цій зустрічі д-р Яр. Рудницький, що крім інших питань поставив міністрові запит у справі нового закону про громадянство в СССР. Мекдоналд відповіла, що тільки канадці, які не зреклися підсовєтського громадянства, приймаючи канадське, підпадають під новий закон СССР. Усі інші, хоча походять із теренів окупованих совєтською владою, уважаються канадськими громадянами з одною, канадською, державною приналежністю й як такі не підпадають під новий закон. У Канаді під теперішню пору є близько 500 осіб із „подвійним громадянством".

Нова публікація Гарварду

Кембридж, Масс. (ФКУ). — В серії Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету — джерела та документи — появилась друком нова 228-сторінкова книжка: „The Ukrainian Experience in the United States".

Цей документ — текст доповідей та запис дискусій із симпозіюму, який відбувся у Гарвардському університеті під час відзначування 200-ліття Америки та 100-ліття поселення українців в тій країні.

У дев'яти розділах обговорюється історію, релігійне життя, суспільну проблематику, мову та літературу українців в Америці.

Авторами текстів є вчені міжнародного визнання, як теж фахівці окремих ділянок: Г. Грабович, В. Ісаїв, М. Куропась, П. Магочий, В. Маркусь, В. Процко, Б. Струмінський, Оскар Гандлін, О. Пріцак, Л. Рудницький, І. Шевченко.

Основну, при тому незвичайно чутливу аналізу буття й діяльности етнічних груп в сучасній Америці, зокрема тих із Східньої Европи подав М. Новак. Той відомий американський науковець та публіцист, застановляючись над фактом створення українського наукового осередку в Гарварді, заявив у своїй промові перед численною публікою: „Я невимовно щасливий і честю є для мене, що можу бути разом з Вами учасниками цього вечора, багато бо з нас ще живе в різних частинах цієї країни і є східньо,-чи південноевропейського та іншого походження, з великим подивом спостерігають, що зробили тут українські американці. Ваші досягнення стали своєрідним моделем для багатьох із нас і я сподіваюсь, що в майбутньому ми всі імітуватимемо те, що Ви вчинили".

У цій новій публікації УНІГУ читач, гортаючи її сторінки, стане учасником стимулюючої дискусії, яка розглядає конкретні питання: що це український американець? Якою повинна бути українська мова? Яке майбутнє еміграційної спільноти?

Цю цікаву та добре інформуючу книжку можна набути, пересилаючи враз із чеком на 7.50 долярів замовлення на таку адресу: Ukrainian Studies — Publications, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138.

РАТИФІКАЦІЯ СЕНАТОМ ДОГОВОРУ ЗСА І СССР САЛТ II — ДУЖЕ СУМНІВНА

Вашінґтон. — Голова демократичної більшости в Сенаті Роберт Бирд заявив, що американсько-совєтський договір про обмеження стратегічної зброї, званий САЛТ II, можна би ратифікувати ще цього року, зате дуже сумнівно, чи це буде можливо зробити, якщо ця справа відтягнеться на другий рік. Справу ускладнює не тільки потреба довшого часу для зголошування різних поправок перед дебатою на пленумі Сенату, опісля для самої дебати, яка вимагає коло 7 тижнів, коли заповнений календар праці Сенату (законопроєкт про енергію й інші справи), — але й ворожі настрої у зв'язку з виявленням совєтського війська на Кубі.

Голова сенатської Комісії закордонних справ, Франк Чирч, хоч прихильник ратифікації САЛТ II — заповів був, що не поставить ратифікацію того договору на чергу нарад, поки Москва не відкличе свого війська з Куби. Але однаково Президент, як державний секретар Венс і сенатор Бирд розмежовують справу договору про обмеження стратегічної зброї від проблеми совєтського війська на Кубі. В усякому разі — покищо не видно великих шансів, щоби ратифікацію того договору можна швидко перевести. Треба для неї двох третіх голосів в Сенаті. Коли справа перейде до другого року, то тоді настане передвиборча атмосфера, некорисна для такої справи.

Справа війська СССР на Кубі все ще не вирішена

Вашінгтон. — Американсько-совєтські переговори, щоби знайти компромісову розв'язку проблеми совєтського війська на Кубі не дали ще позитивного висліду. ЗСА стоять на становищі, що — згідно з заявою президента Картера — збереження „статусу кво", себто приявність совєтської бриґади на Кубі — для ЗСА не сприйнятливе. Совєтський амбасадор Анатолій Добринін вперто тримається арґументу, що це військо має на Кубі тільки вишкільну місію і Америці не загрожує. Зате дорадник Президента у справах крайової безпеки Збіґнєв Бжезінські заявив у промові до редакторів, що перекинення совєтами одної бриґади на Кубу — це характеристичний приклад легковаження Москвою американських інтересів. Він звернув увагу, що СССР всебічно підтримує Кубу, яка з черги насаджує в різних країнах Африки комуністичний режим і що коли Москва не зрозуміє, що в даному випадку, щодо війська СССР на Кубі, загрожені американські інтереси, то ЗСА будуть примушені „діяти інакше". Але не сказав, які саме заходи Уряд має на увазі.

За твердженням коментатора „НЙ Таймсу" в даній справі є різниці підходу між Державним департаментом і Бжезіньским: коли Бжезіньскі пов'язує справу війська на Кубі з загальною ворожою супроти Америки політикою СССР, то Державний секретар Сайрус Венс радий трактувати факт перебування на Кубі совєтського війська, як окрему проблему. На найближчий четвер заповіджено зустріч у цій справі Венса з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Ґромиком.

До Москви прибула делеґація з Пекіну для переговорів про покращання взаємин

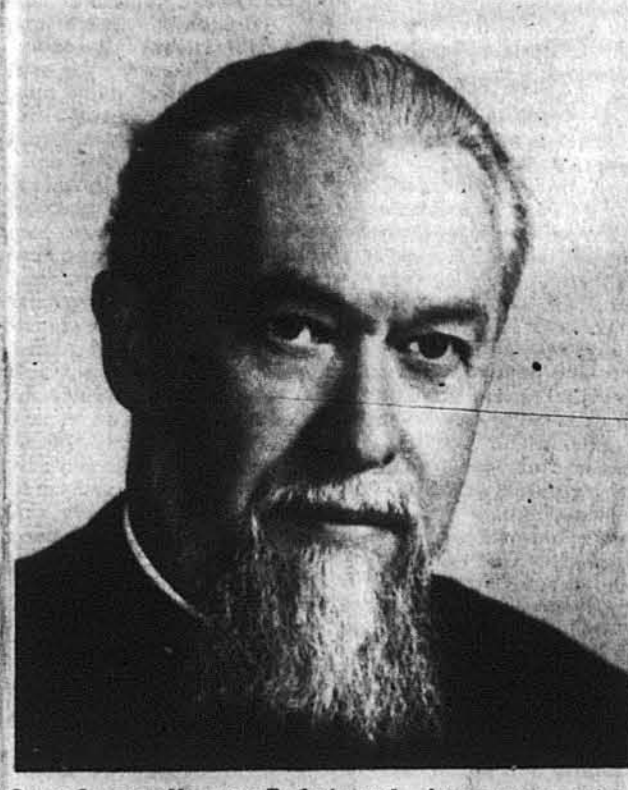
Під час привітань на летовищі в Москві — Леонід Ільїчев (зліва) і Ванг Юпінг.

Москва. — 4-членна делеґація від Комуністичного Китаю (Китайської Народної Республіки) під проводом віце-міністра закордонних справ Ванґа Юпінґа прилетіла до Москви на запрошення совєтського уряду, щоби перевести переговори про покращання совєтсько-китайських взаємин. Делеґацію привітав на летовищі совєтський віце-міністер закордонних справ Леонід Ільїчев.

СССР і Комуністичний Китай мали 25-річний пакт приязні з 1950 року і совєти постачали Китаєві зброю включно із складниками, потрібними для продукції атомової зброї, але відносини почали швидко псуватися — однаково в ідеологічній площині, як і на тлі китайської вимоги щоби СССР звернув Китаєві бодай 13.000 кв. миль, що їх СССР удідичив від царської Росії, яка використала була слабість Китаю для загорнення на Далекому Сході великих просторів. У 1960 р. Москва відкликала з Китаю всіх своїх військових дорадників і технічний персонал, а в 1969 році прийшло між двома державами до кривавого зудару над рікою Уссурі. Хоча цю справу мирно поладнано, проте відносини між Москвою і Пекіном були постійно дуже напружені й обидві комуністичні великодержави одна одну таврували неперебірливою пропаґандою.

За найпершими американськими коментарями — совєти хочуть тепер заманіфестувати, що їхня ворожнеча з Пекіном не є вічна, і перестерегти таким чином Америку проти затіснювання співпраці з Пекіном і проти уділювання Пекінові економічної та технічної допомоги.

НОВИЙ АРХИЄПИСКОП-НОМІНАТ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ В ЗСА

О. шамбелян д-р Мирослав Любачівський — Архиєпископ-номінат

Як уже інформовано, у п'ятницю, 21-го вересня ц. р., Католицька Пресова Служба подала до відома, що Папа Іван Павло II найменував о. шамбеляна д-ра Мирослава Любачівського на нового архиєпископа-митрополита для українців католиків у ЗСА.

Повідомлення про призначення нового Митрополита для українців католиків в ЗСА було передане в Америці в п'ятницю, 21-го вересня ц. р. о годині 8-ій вечора, а також надруковане у півофіціозі Ватикану „Осерваторе Романо" у рубриці „Нові номінації".

ПАПА ПІД ЧАС СВ. ЛІТУРГІЇ В ЄНКІ СТАДІЮМ ВІДЧИТАЄ МОЛИТВИ ДЕВ'ЯТЬМА МОВАМИ, ВКЛЮЧНО З УКРАЇНСЬКОЮ

Ню Йорк, Н. Й. — Під час св. Літургії у Єнкі Стадіюм, 2-го жовтня ц. р., Папа Іван Павло II відчитає молитви 9-ма мовами, а саме: англійською, італійською, еспанською, французькою, китайською, українською, ірляндською та німецькою, згідно з повідомленням о. шамб. Джеймса Коннalі, представника нюйоркської римо-католицької архиєпархії. Він також сказав, що темою молитви правдоподібно буде „предмет його промови в Об'єднаних Націях, а саме оборона прав людини".

Папа приїде на летовище *Ля Ґвардія в 9-ій годині* ранку у вівторок, 2-го жовтня ц. р., та поїде до Об'єднаних Націй, де він має виголосити промову. Звідтіля о год. 4:45 по пол., Св. Отець прибуде до катедри св. Патрика, а опісля поїде до Єнкі Стадіюм, де відслужить Св. Літургію, у якій візьмуть участь біля 70,000 осіб.

У середу 3-го Папа Іван Павло II відслужить Богослуження в год. 8-ій ранку в катедрі св. Патрика та поїде до Медісон Сквер Ґарден на зустріч з 19,000 католицької молоді. Відтак в Батері Парку, Папа виголосить „важливу промову" та від'їде на летовище Ля Ґвардія в год. 1:15 *по полудні*.

Не включено в офіціяльну програму відвідин Папи в Ню Йорку, його заповідженого перебування в бідних кварталах Мангатену і Брукліна, а саме Гарлему та *Бедфорд-Стайбезон*, та можливо польської католицької церкви св. Станіслава на 7-ій вулиці, на „давнтавні" Мангатену.

Речники нюйоркської архиєпархії сподіються, що під час св. Літургії в Єнкі Стадіюм, *70,000 осіб прис*туплять до св. Причастія.

Франція допомогла скинути чорного диктатора в Африці

Париж. — Французький президент Валері Жіскар д'Естен погодився дати допомогу чорним змовникам у Центральній Африканській Республіці, колишній колонії Франції, коли довідався, що тамошній диктатор, який проголосив себе монархом і перемінив республіку на монархію, колишній сержант французької армії Жан Бедель Бокасса, наказав перевести масакру шкільних дітей і сам брав безпосередньо участь у тій масакрі. Змовники використали нагоду, коли Бокасса полетів з відвідинами до Москви та в поворотній дорозі зупинився у північно-африканській Лівії, де править теж по-диктаторськи просовєтський Муаммар Каддафі.

Переворот у столиці названої центрально-африканської країни Банґуї переведено безкровно і президентом відновленої республіки став близький свояк Бокасси, але його політичний противник, Давід Дацко, який негайно запросив французьке військо, щоб забезпечитись проти спроби скиненого „монарха" відзискати владу.

В квітні цього року шкільні діти в названій столиці тієї чорної країни протестували проти розпорядку, що всі вони мусять купити собі приписані владою уніформи - за кару переведено серед них масові арешти й опісля побито багато дітей на смерть. Бокасса, прибувши в минулому тижні з Лівії до Банґуї і дізнавшись, що в міжчасі відсунули його від влади, втік приватним літаком до Франції, але французькі власті, дозволивши на приземлення літака за 65 миль від Парижу, не дозволили колишньому чорному диктаторові висісти з літака і рішуче відкинули його просьбу за поселення у Франції.

ЛУК'ЯНЕНКА СУДИЛИ ЗА „НАМАГАННЯ ПІДІРВАТИ ЄДНІСТЬ НАРОДІВ СРСР". ПАВЛА СКОЧКА ПЕРЕВЕЗЛИ ДО „ПСИХУШКИ" В ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ. НАЗАРЕНКО — ЩЕ ОДНА ЖЕРТВА ТЕРОРУ КҐБ

Левко Лук'яненко

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продістався повний текст вироку Левка Лук'яненка, якого, як відомо, в липні 1978 року Чернігівський обласний суд засудив на 15 років ув'язнення. Лук'яненка вперше було засуджено в 1961 році на кару смерти, замінену на 15 років позбавлення волі. Відбувши покарання, він став в 1976 році одним із засновників Української Гельсінкської групи.

У вироку Лук'яненка говориться м. ін. про те, що він, після звільнення з таборів в 1976 році, „проживаючи в м. Чернігові, знову почав займатися активною ворожою діяльністю проти радянської влади з метою її підриву та ослаблення", що „цю діяльність він провадив, спілкуючись шляхом особистих контактів та листування з особами, що раніше були засуджені за особливо небезпечні державні злочини та з іншими особами антирадянських націоналістичних переконань". Лук'яненкові закидали також те, що „протягом 1976-1977 років... він з участю 28 осіб систематично виготовляв, зберігав та розповсюджував документи, в яких містяться наклепи, вигадки, що зневлавлюють радянський державний і суспільний лад", що ті документи були спрямовані проти „дружби" та „єдности" народів СРСР, та що вони „використовувалися ворожими антирадянськими націоналістичними центрами за кордоном".

Повний текст вироку Левка Лук'яненка надрукують у журналі „Сучасність".

Останньо наспіли вістки, що в квітні ц. р. перевезли до психіятричної лікарні в Дніпропетровську Павла Скочка. Скочок — це колишній літературний працівник київської газети „Радянська Україна". Він був кореспондентом цієї газети на процесі Михайла Озерного в Івано-Франківську в лютому 1966 року.

Михайла Озерного, вчителя української мови в середніх школах Тернопільської та Івано-Франківської областей, обвинувачували в „українському націоналізмові" і засудили на 6 років таборів суворого режиму, дарма, що його діяльність обмежувалася викладанням української мови та ширенням любови до неї серед його учнів.

Обурений шовіністичною поведінкою прокурора та суддів, Скочок зробив запис процесу Озерного і звернувся з листом до тодішнього першого секретаря

(Продовження на ст. 3)

Поруч із хліборобами — ... наганячі аґітатори

Київ. Відома істина, що в намаганні, щоб „ударно" закінчити жнива совєтська преса в Україні всілякими пропагандивними способами, вдається до різних статистичних даних, цифри яких кричать про успіх, чи повідомляє про нагороджених орденами „трударів".

Із цього циклу інформацій новинка в київській „Радянській Україні", яка ілюструє як саме відбувається праця на полях українських сіл. У новинці написано, що у полі враз з хліборобами колгоспу ім. Богдана Хмельницького можна побачити агітаторів. Участь цих агітаторів при живах визначається цим, що вони, — як пише „Радянська Україна", — повідомляють про новини політичного і економічного життя, розповідають про передовиків змагання, допомагають трудівникам краще виконувати взяті зобов'язання". На світлині біля новинки „розрадуване" обличчя агітатора колгоспу комсомолки, яка стоїть в гурті українських селян, а в руках держить московську „Правду".

• УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА •

ОСІННІ ЗБОРИ ПРЕЗИДІЇ УММАН У ВАШІНҐТОНІ

Вашінгтон (УММАН). — 21-го вересня ц. р., відбулися перші післяконвенційні збори Президії Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук — УММАН. Крім звітів із поточних справ, затвердження нових членів-кореспондентів і співробітників Академії, вирішено відзначити якнайкращу працю з „Петлюріяни" — бібліографію О. Підгайного про Симона Петлюру, що появилася в Торонто з нагоди сторіччя його народження. Крім цього прийнято до відома створення Української Академії Медичних Наук на еміґрації в 1979 році і тоді рішено вислати привітальну грамоту УММАН, цій новій клітині української науки на еміграції.

„ЛУНА УКРАЇНИ" ЗНАХОДИТЬ ПРИЗНАННЯ У СЛУХАЧІВ

Ню Йорк (Р. Ю.) — „Луна України", нова українська радіопрограма, матиме інтерв'ю з Андрієм Шевченком, молодим активістом ОДУМ-у в цю середу, 26-го вересня ц. р. о год. 7-8 вечора. „Луна України" передаватиметься на хвилях WF-UV-FM-90.7 FM.

У програмі також буде: перегляд української преси, календар зайнять української громади метрополії Ню Йорку та виконання модерної української музики.

Модератором цієї тижневої радіопрограми є Андрій Метіль, студент Фордгемського університету. Нова радіопрограма знайшла признання у слухачів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вітайте, Владико!

Під кінець минулого тижня радісна вістка наспіла до української громади в Америці: Вселенський Патріярх Папа Іван Павло II призначив нового архиєпископа-митрополита для Української Католицької Церкви в Америці. Цим новим Владикою на митрополичому престолі у Філядельфії став о. шамбелян Мирослав Любачівський, доктор теології й магістер філософії, теперішній духовний управитель Духовної семінарії у Стемфорді. Таким чином о. шамб. д-р Мирослав Любачівський є вже п'ятим з черги Владикою, що очолюватиме Українську Католицьку Церкву в З'єднаних Стейтах Америки — після єпископа Сотера Ортинського (1907) і митрополитів Константина Богачевського (1958), Амврозія Сеничина (1961) та Йосифа Шмондюка (1977), який помер 26 грудня 1978 р.

Український нарід споконвіку був тісно прив'язаний до своєї віри і Церкви. Цю свою побожність принесли з собою й перші українці іміґранти-поселенці в Америці. І так само, як в Західній Україні, звідкіля прибули сюди в масі наші іміґранти-поселенці, так само тут, в Америці, українські католицькі духовники відіграли величезну позитивну й конструктивну ролю. У „Старому Краю" членство Головної Руської Ради у 1848 році становили у величезній більшості духовники, священичі родини стали теж джерелом нашої інтелігенції, яка відіграла ролю нової провідної верстви за панування над Галичиною Австрії і згодом Польщі. І Господь так захотів, що наче символами найтіснішого єднання духовного і світського українських світів стали Слуга Божий Кир Андрей із Святоюрської гори та назначений ним його наступник, Первоієрарх, Верховний Архиєпископ, визнаний всіма українськими католиками в діяспорі за Патріярха, Кир Йосиф.

І в Америці від часу, коли присланий сюди львівським митрополитом, пізніше кардиналом, Сильвестром Сембратовичем, о. Іван Волянський відправив 19 грудня 1884 р. в Шенандоа, Пенсильвенія, першу українську католицьку Богослужбу, від того часу прибули сюди і відіграли першорядну ролю у загально-громадському житті численні духовники. Зокрема і спеціяльно вони заслужилися для Українського Народного Союзу і „Свободи". Адже першим головним редактором цього нашого щоденника був о. Григорій Грушка, який прибув до ЗСА у 1890 році, — редакторами „Свободи" були о. Нестор Дмитрів і о. Степан Макар, — о. Іван Констанкевич був першим головним секретарем УНСоюзу, названий вгорі о. Нестор Дмитрів був другим з черги головним секретарем УНСоюзу, о. Микола Стефанович був головним предсідником, так само головним предсідником був о. Антін Богачевський, директором „Свободи" був о. Петро Понятишин.

Коли говорити про те, хто і що є найтривкішими установами української громади в ЗСА, то нема найменшого сумніву, що є ними два чинники: Церква і Союзи. І приналежність до будь-якої парохії та до будь-якого Союзу є найкращим і найочевиднішим доказом приналежности до української нації, зокрема української громади в ЗСА. Три останні Світові Конгреси Вільних Українців були теж могутніми маніфестаціями тісної співпраці світського й доховного світів в Америці, коли всі Владики всіх українських Церков взяли активну участь у тих Конгресах і відіграли на них видатну активну ролю.

Не маємо найменшого сумніву, що й новий Владика на митрополичому престолі буде тісно співпрацювати з іншими керівними й авторитетними громадсько-політичними, культурними й економічними установами й організаціями, з цілим нашим світським зорганізованим світом.

Митрополит Мирослав Любачівський виконував за останніх 22 роки різні душпастирські обов'язки в різних стейтах Америки — У Мічіґенському, Пенсильвенському, Вісконсінському і Коннектикотському — тому він знайомий з різними центрами нашого поселення. Скрізь, де він був, втішався великим авторитетом ученого та симпатією вірних, що шанували й любили його шляхетну вдачу й людський підхід до людських справ. Такою самою пошаною і відданістю до нього буде втішатися новий Митрополит на своєму новому високому пості. Не можна мати теж сумніву, що Митрополит, людина високоосвічена, що плавко володіє кількома мовами, не відмежується муром від громади, а навпаки, буде тісно співпрацювати з громадою, єднаючи інтереси Церкви і народу та діючи в дусі екуменізму і потреби єдности всіх українських людей, що вірять в Бога і прагнуть волі Україні.

Призначення о. шамб. д-ра Мирослава Любичівського було для українського вільного світу такою самою несподіванкою, як несподіванкою для всього католицького світу був вибір польського кардинала Кароля Войтили на Вселенського Патріярха. Як вибір теперішнього Папи виявився надзвичайно щасливим і добрим для всього християнського світу, так само вибір о. шамбеляна д-ра М. Любачівського виявиться мудрим і щасливим.

Вітайте, Владико! Українська громада в Америці вітає Вас на митрополичому престолі і бажає Вам виконувати Ваші нові відповідальні завдання довгі-довгі роки у повному здоров'ї, для добра Церкви й українського народу.

У Пекіні прийшло до зудару робітників з поліцією

Пекін. — У четвер, 20-го вересня, 100 робітників китайських залізничних робітників, уставившись перед комплексом будинків, в яких замешкують китайські лідери, зударившись із поліцією протестували проти поганого супроти них трактування.

Поліція і військо старалися розірвати лінію демонстрантів, на транспарантах яких були слова зі заявою: „Залізничне бюро не сповняє політики уряду. Ми вимагаємо, щоб Центральний Комітет як слід розв'язав цю проблему!"

Демонстранти намагалися розкинути на хіднику великі жовті інформативні летючки про їхню справу, але поліція їх позбирала, віддавши їх демонстрантам. Деякі робітники в протесті якийсь час сиділи на хіднику.

Л. Рихтицький

РЕДАКЦІЙНИЙ ЧОРТИК У... „ВОЛЛ СТРІТ ЖОРНАЛІ"

Вже в стаританному Римі знали, як трудно комусь новому добитися визнання всіх тих, хто вже в даній ситуації існує і творить так зване „статус кво анте". „Гомо новус" — оце латинський вислів, який так чітко й разом з тим трагічно відноситься також до змагань ще поневолених народів здобути волю і, — як казав Франко, — засісти в народів вольних вольнім колі. А вже зокрема ситуація стає поганою, коли до волі змагає народ, землями якого поділилися ненаситні окупанти і то не раз аж до абсурду. Згадаймо тільки претенсії румунських імперіялістів на Трансністрію з Одессою включно! Те саме відноситься до польських імперіялістів з претенсіями на Вільнюс і на Львів. І те саме стосується російських імперіялістів і їхнього переконання, що Україна останеться „навіки з Росією". Знаючи наших сусідів, ми це розуміємо і здаємо собі справу з факту, що добрим словом ми їх не переконаємо.

Ми знаємо теж, що вся світова опінія творить собою такий „статус кво", в якому нерадо дають місце новоствореним державам, бо це ніби мішає створеному вже у світі „порядку", треба звикати до нового імени у міжнародніх відносинах і треба навіть малювати нові мапи! Ми це все розуміємо, хоч це не стримує нас ані трохи в наших змаганнях. Тому ми розуміли навіть заяву американського секретаря Раска про „Пенсильвенію Росії", хоч дуже нам дивно, що на такі високі пости в американській політиці попадали і попадають люди, які не мають зеленого поняття про проблему світу, яким вони беруться керувати. На таких „висотах" дипломатії стояв колись Наполеон, для якого Европа скінчилася на Варшавському князівстві і його політична кар'єра скінчилася через брак зрозуміння української проблеми, на таких самих „висотах" знайшовся Адольф Гітлер із своїми міністрами від східних справ і як закінчилося це все для нього, цілому світові відомо. Очевидно, ми такі явища поборюємо і робимо всі зусилля, щоб вияснити керманичам сьогоднішнього світу, що без розв'язки проблеми українського та інших поневолених народів у світі тривкого миру ніколи не буде, щобільше, загрожує атомова війна і знищення світової цивілізації разом із всім людством.

Як сказано, ми можемо зрозуміти пасивне, або й навіть тенденційне незнайство дипломатичних кругів у світі. Але нам стає вже справді смішно, коли нараз, ні з цього, ні з того з'являються ще інші „специ" від політичних справ і то де...? У такому собі „гандльовому" щоденнику, як „Волл Стріт Жорнал" в Ню Йорку! Дня 27-го серпня цього року в редакційній статті цього щоденника з'явився доказ, що народився там ще один „експерт" від українських справ. Двадцять років тому, повідомляючи про смерть сл.п. Степана Бандери з руки висланого убивника, тижневик „Тайм" написав, що „він згинув за пропащу справу". Двадцять років пізніше і то що раз частіше „Тайм" пише про зріст опору в Україні. Що сталося з експертом, який двадцять років тому присудив українську справу на загибіль...? Ми не знаємо, але дивуємося тільки, що такий експерт виринув наґло в редакції „Волл Стріт Жорналу". Як ця редакція чудово поінформована про українські справи, аж справді хочеться приплеснути! Одним віддихом змішано українців з курдами і стверджено без сумніву, що ні курди, ні українці волі не здобудуть, бо „незалежний Курдистан і незалежна Україна — це так, як незалежна Конфедерація", тобто ребелія південних стейтів Америки, яка довела до громадянської війни в 1861-му році.

Уявіть собі!, а ми думали, що секретар Раск із своєю „Пенсильвенією Росії" білий крук! А це не так. Пишучи про курдів, редакторові з нюйоркського щоденника чомусь зараз прийшли на думку українці! Не якісь актуальні тепер „люди на човнах", тобто китайці і в'єтнамці, не поневолені комуністами кубинці, не ірляндська проблема, така голосна тепер із-за вбивства лорда Мавнтбаттена, тільки — українці! Не дають українці спокою душі пана редактора, правда? Видно, що він дуже добре знає про Україну, коли вона так сидить в його умі — і видно, що він дуже добре знає, що про неї написав, щоб...не нарушити цілости російської імперії!

Колись ми хвилювалися такими „кавалками". Але тепер нам хочеться сміятися. Кожна політична дитина у світі знає сьогодні, що не було б Совєтського Союзу — не було б марива атомової катастрофи над світом, не було б африканських „авантюр", не було б кубинських криз, не було б загрози для Західної Европи, для нафтових полів в Арабії і для існування Ізраїля.

„Свобода", у своєму короткому коментарі від 1-го вересня ц.р., обурюється на „повну ігнорацію навіть поважних американських інтелектуалів, журналістів і публіцистів до історії Сходу Европи та зокрема історії України". Ми солідаризуємося з обуренням „Свободи", але не погоджуємося із ствердженням про

(Продовження на ст. 3)

Марта Тарнавська

МЕМУАРИ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА

[2]

Абсурдність двадцятого століття ніяк не передати засобами критичного реалізму". Улюбленим твором Плюща — і це дуже вимовно й характеристично для нього — є „Малий принц" Антуана де Сент Екзюпері. В самому центрі Плющевої уваги — проблеми етики, проблеми побудови гуманного і справедливого суспільства.

Леонід Плющ — марксист. Замолоду був активним членом комсомолу і одним із кращих пропагаторів міста Києва. Зворотними пунктами Плющевої світоглядної метаморфози були промова Хрущова на З'їзді Комуністичної партії в 1956 році, промова, що відкрила й осудила злочини Сталіна, та збройна окупація Чехо-Словаччини совєтськими танками в 1968 році, що сигналізувала кінець лібералізації та поворот до методу сталінізму. Леонід Плющ — справжній, ідейний марксист, з породи тих, що їх сьогодні майже немає в Совєтському Союзі. Він атакує режим з позиції ідеології, що на ній цей режим нібито повинен бути побудований, і виявляє несумісність теорії з практикою, забріханість, злочинність і нелюдську жорстокість системи, рабську психологію та дрібноміщанське шкурництво громадян, що своїм конформізмом допомагають цю систему утримувати.

Плющівський марксизм — небезпечна для режиму зброя. Молодий Плющ почав свою дисидентську активність від легального протестаційного листа до Центрального Комітету партії, листа, що виступав проти нового культу особи і домагався зрівняння заробітних платень совєтських бюрократів із платнями робітників.

Уже цей перший лист (чи фактично навіть тільки його проєкт висланий приятелеві до обговорення) викликав натиск на Плюща з боку КҐБ. Це не спинило, а навпаки, спонукало Плюща до ще більшої активности. Він почав писати, — але, навчений досвідом, обережніше, під псевдонімом — для самвидаву, шукаючи у творах Маркса арґументів на оборону свободи слова, преси, професійних спілок, громадських зборів. Перший твір Плюща для самвидаву, що складався із десяти розділів-листів до приятеля, ставить тезу, що соціялізмові необхідна демократія, що СССР — це країна державного капіталізму, де бюрократи є слугами абстрактного капіталіста-держави. З позицій марксизму Леонід Плющ критикує не лише совєтський режим, але і сам дисидентський рух. Боротьба за загальні права, за свободу слова і думки, базується на вузькій клясовій позиції — каже Леонід Плющ — бо вона не бере до у ваги вимог робітників: їхнього права на самоуправління, на страйки, і не займається питаннями правильного завідування економією, армією, культурою. Плющ цитує конкретні випадки, коли його рапорти про робітничі демонстрації в Україні не були прийняті до друку в самвидавних журналах через те, що редактори вважали ці справи занадто політичними.

Активність Плюща у самвидаві, його контакти з дисидентами в Москві і Києві, викликали нові репресії КҐБ. Плющ втратив працю в Інституті і — як неблагонадійний — не міг отримати жадної іншої. В кінці січня 1972 року його арештовано. Після однорічного перебування у звичайній тюрмі, комісія психіятрів визнала Плюща ментально хворим (шизофреніком із параноїдальними тенденціями) і — як небезпечного для суспільства пацієнта — доручила примусове його лікування в спеціяльному психіятричному шпиталі.

Жах звичайної совєтської тюрми блідне перед рафінованими страхіттями, що їх зуміла створити медична професія на службі поліційного терору. В'язень у тюрмі — це ворог, „злочинець", що відбуває кару. Але він має право бути собою, контактуватися з рідними, спілкувати з в'язнями-товаришами, отримувати посилки і листи, писати скарги до начальства, читати книжки із в'язничних бібліотек. У „психушці" всі рішення роблять за пацієнта лікарі, і роблять їх, нібито, задля власного його добра і здоров'я. Суворов'язничний режим, садизм шпитального персоналу; товариство, що в ньому деякий відсоток справжніх психопатів, а понад все — посилене стосування „потентних" ліків, таких як „гальоперидоль" чи „сульфідин", що викликають страхітливо-болісні реакції, доводять людину до справжнього божевілля, до бажання покінчити з собою.

Визволення Леоніда Плюща наступило чотири роки після його ув'язнення, саме впору, щоб врятувати не лиш його життя, але і його психічну рівновагу, щоб врятувати людину в людині. А людина він — як про це вимовно свідчить книга його мемуарів — справді надзвичайна і винняткова. Не часто трапляються мемуаристи з такою мінімальною дозою еґоцентричности, з такою раціональністю думання, з такою зрівноваженою контролею власних емоцій.

[Продовження буде]

В. Ленцик

АРХИЄПИСКОП-МИТРОПОЛИТ КИР МИРОСЛАВ ЛЮБАЧІВСЬКИЙ — ВИЗНАЧНИЙ БОГОСЛОВ І ДУШПАСТИР

Після смерти покійного Кир Йосифа Шмондюка, Архиєпископа-Митрополита українців католиків у ЗСА, українці католики нетерпеливо ждали хто обійме провід не тільки архиєпархії філядельфійської, але також так важливий пост, яким є духовний провід усіх українців католиків в Америці. Крім того позиція архиєпископа - митрополита Америки сягає куди дальше як сама Америка. Силою свого посту архиєпископ-митрополит Америки може і має змогу впливати до певної міри на ціле життя Української Католицької Церкви в діяспорі та на рідних землях. До його голосу прислуховуються ті, що їм заборонено вільно визнавати Бога, коли він промовляє по радіо з нагоди Різдва Христового, Воскресення та інших нагод. Наші брати також очікують голосу оборони від своїх братів в діяспорі, а до тих найважніших голосів в їхній обороні без сумніву належить голос нашого митрополита з Америки.

Тому то з таким зацікавленням очікували всі українці католики призначення на той важливий пост такого духовного провідника, який відповів би тим всім важливим потребам. Ми щиро надіємось, що новий Архиєпископ - Митрополит Кир Мирослав Любачівський відповість всім високим завданням, які на нього накладе той високий уряд — бути доховним провідником найбільшої церковної організації поза межами України. На це дають підставу думати й очікувати його студії, його душпастирська праця та наукова продуктивність.

Кир Мирослав Іван Любачівський прийшов на світ 24-го червня, 1914 року в Долині і був хрещеним і миропомазаним у місцевій церкві св. Рождества св. Богородиці тодішнім парохом о. Теодором Величковським. Чотири кляси народної школи покінчив в Долині, а від 1925 до 1933 року учащав до гімназії в Стрию та закінчив її з відзначенням. Його професорами у стрийській гімназії були такі визначні педагоги як Михайло Білик, відомий вчений клясичний філолог, україніст Тадей Залеський, Кокольський та Криницький. В 1934 році молодий абсольвент гімназії був прийнятий на студії до Богословської Академії у Львові, якої ректором був о. д-р Йосиф Сліпий, а професорами визначні вчені, духовні і світські. Кожна ділянка чи то філософічної, чи теологічної наук мала високої кляси спеціялістів. Сам о. ректор викладав на філософічному факультеті історію томістичної філософії. Архиєпископ-митрополит-номінат покінчив два роки студій на філософічному та один рік на теологічному факультеті. У листопаді 1937 року виїхав на студії до славного Католицького Університету в Інсбруці, Австрія, де продовжував студії теології. В 1938 році повернувся на короткий час до Львова, щоб одержати єрейські свячення з рук Слуги Божого Митрополита Кир Андрея Шептицького, що сталось 21-го вересня, 1938 року.

У жовтні 1938-го року о. Мирослав повернувся до Інсбруку, щоб продовжувати свої студії, але єзуїтський університет вже був перенесений до Швайцарії, бо гітлерівський режим не дозволив провадити дальше університетові навчання. В Інсбруці крім богословів з Галичини були також богослови з Америки, а між ними покійний єпископ Іван Стах. У Швайцарії, у Сійон Вале, о. Любачівський закінчив свої студії, завершуючи їх ступенем доктора теології після оборони дисертації на тему „Досліди над Літургією св. Василія" в липні 1941 року. Частини з тої праці були надруковані у відомому теологічному журналі „Цайтшріфт фір Католіше Теольогі" в 1942 році. В роках від 1941 до 1942 о. Любачівський студіював філософію, а рівночасно приготовляв габілітаційну працю на тему „Екзетично-патристичні досліди над євангелією св. Івана". Ця праця була прийнята відомим богословом Гуго Раннером, що був деканом теологічного факультету, та професором Францом Лякнером, тодішнім ректором університету. Обі згадані праці були написані німецькою мовою.

При кінці вересня 1942 року о. Любачівський переїхав до Риму, де продовжував студії у Папському Біблійному Інституті. Тут впродовж двох років він закінчив студії магістеркою біблійних наук. Ступень одержав на підставі праці в латинській мові на тему „Параболі рабінатські та євангельські". Вже після одержання ступеня маґістра біблійних наук він через два роки продовжував біблійні студії, а також студії філософії на Григоріянському університеті, де одержав ступень маґістра філософії (липень 1945 р.). Він дальше продовжував студії філософії для осягнення ступеня доктора, а рівночасно за особливим дозволом духовних властей студіював у Римському державному університеті медицину в роках 1945 до 1947.

Продоження на ст. 4)

Леся Панасюк-Джонс

УКРАЇНСЬКА ТЕЛЕВІЗІЙНА ПРОГРАМА У 100-ЛІТТЯ НАРОДЖЕННЯ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

(1)

З ініціятиви місцевого торонтонського комітету вшанування 100-ліття народження Симона Петлюри, в суботу, 26-го травня ц. р., відбулася одногодинна телевізійна програма присвячена славній пам'яті Симона Петлюри — Голови Української Держави і Головного Отамана Військ Української Народної Республіки. В програмі, якою провадила співкерівник української телевізійної програми Ірина Макарик, були деклямації віршів „Терновий вінець" Олександра Олеся і „Сім хижих куль" Євгена Маланюка у виконанні молоденьких братів Мирона і Богдана Дмитришинів. Бандурист Богдан Стукало дуже гарно виконав в'язанку українських народних пісень. На жаль, між виконаними піснями переважаючого меланхолійного настрою не було улюблених пісень Головного Отамана. (Як це часто підкреслює учасниця Визвольної війни і Зимового походу, п-і Марія Волосевич, Симон Петлюра любив і сам надзвичайно гарно співав саме бадьорі і життєрадісні пісні).

Особливо зворушливою частиною програми було інтерв'ю з лікарем Богданівського полку, д-ром Константином Бризгуном, який найдовше зупинився над споминами про військові з'їзди, в яких Симон Петлюра брав якнайактивнішу участь. Д-р Бризгун підкреслив ефективність С. Петлюри як промовця, який без всяких театральних жестикуляцій, своїми спокійними і глибоко переконливими словами вмів поривати народ за собою. Внук д-ра Бризгуна, Всеволод Соколик (пластун з куреня ім. Симона Петлюри) подав перегляд міжнародної преси про вбивство Петлюри [illegible]евицьким агентом Самуїлом Шварцбартом. Цікаво, що коли В. Соколик відвідувавши могилу Симона Петлюри на цвинтарі Монтпарнас, запитався сторожа, де знаходиться могила Симона Петлюри, той йому з ентузіязмом відповідав „Ah, oui, General Petlura!"

Представник УНР на Канаду Микола Липовецький коротенько пояснив висвітлені фотографії з життя С. Петлюри і його родини й переглянув з Іриною Макарик головніші видання про С. Петлюру і його добу, починаючи з найновішої книжки, „Симон Петлюра. Статті, листи, документи", т. 2, Ню Йорк: Українська Вільна Академія Наук у США і Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі, 1979. Між перегляненими книжками виділялися три англійською мовою, авторами яких були жидівські діячі, члени уряду УНР: Соломон Ґольдельман „Жидівська національна автономія на Україні, 1917-1920" (Jewish National Autonomy in Ukraine 1917-1920, Chicago: Ukrainian Research and Information Institute, 1968), д-р Арнольд Марголін „Україна і політика Антанти" (Ukraine and Policy of the Entente. 1977) і журналіст Алейн Дерош „Українська проблема і Симон Петлюра" („The Ukrainian Problem and Symon Petlura". Chicago: Ukrainian Research and Information Institute 1970), яка також вийшла (в оригіналі) французькою і еспанською мовами. Цілком слушно було зауважено, що тепер українські катедри та інститути при американських і канадських університетах повинні видати документи й праці про Українську Революцію. (До цього часу Гарвардський Науковий Інститут видав тільки одну книжку, яка стосується Української Революції: „The Ukraine, 1917-1921: A Study in Revolution". Ed. by Taras Hunczak, 1977). Авторка цього звідомлення дивується, що книжка, назва якої свідчить про намір подати синтезу чи огляд Української Революції, присвячує аж цілий розділ авантюристові Несторові Махнові, а творцеві модерної української держави тільки побічні зауваги!).

Микола Липовецький відповідав на ряд питань про життя, діяльність і значення Симона Петлюри, якими варто поділитися з читачами, для яких програма була недоступною.

1. Щодо життя і діяльности Симона Петлюри:

Симон Петлюра народився в козацькій родині, що перейшла з села до міста, в історичнім місті Полтава 10-го травня 1879 року. Звідки й коли прийшов рід Петлюр до Полтави, точно невідомо. Деякі науковці пов'язують це з 1709 р. трагічної битви під Полтавою. Поза Полтавою прізвище „Петлюра" невідоме. Початкову освіту одержав у полтавській бурсі, а продовжував у полтавській семінарії. Перед самим закінченням був викинений з семінарії через те, що запросив видатного українського композитора Миколу Лисенка до семінарії на пробу його кантати „Б'ють пороги". Рішуча й принципова поведінка молоденького Петлюри в цім першім „революційнім" інциденті характеризує його поведінку продовж цілого життя. Розказують, що коли про це запрошення довідався ректор семінарії й увійшов до залі, в якій семінаристи гостили Лисенка, та почав сваритися на них і на Лисенка, Петлюра відважно заявив ректорові, що Лисенко є їх гостем і вони не дозволять нікому його ображати. Поскільки Петлюру викинули з „вовчим" білетом, вступ до вищої школи був для нього зачинений. Але це не перешкодило Петлюрі здобути широку освіту неофіційним шляхом.

Петлюра поїхав на Кубань (1902 р.), де під керівництвом визначного ученого професора Федора Щербини працював над архівом Кубанського Війська, яке було нащадками запорожців — „останніх могікан української самостійности 18-го століття". Ця праця мала колосальний вплив на національну свідомість Петлюри і безперечно спричинилась до організації Петлюрою Гайдамацького Коша Слобідської України, який врятував Київ від большевиків у січні-лютому 1918 року. Опісля Петлюра перебував деякий час у Львові, де займався журналістичною й партійною роботою. З самого початку (1900) належав до Революційної Української Партії (РУП), яка перша свідомо поставила собі завдання боротьби з російським царатом, тісно пов'язуючи соціяльне визволення з визволенням національним. У Львові Петлюра близько зійшовся з Іваном Франком, який мав на Петлюру великий вплив і до якого Петлюра відносився з особлим пієтетом.

[Продовження буде]

РЕДАКЦІЙНИЙ ЧОРТИК...

(Закінчення зі стор. 2)

„поважних інтелектуалів, журналістів і публіцистів". Ми думаємо, що жаден поважний американський інтелектуал не написав би такого, а цей, хто її написав, не може претендувати на якусь повагу! Адже, як кажеться, „псячим" обов'язком кожного журналіста є знати, про що він пише, а якщо він чогось не знає, тоді повинен знати, де і у кого поінформуватися. На цьому полягає журналістична праця. Не знаємо, у кого інформується „Волл Стріт Жорнал" про українські справи, але якщо про курдів він інформується в іранців чи турків, то не дивно, що він подає своїм читачам такі „достовірні" ствердження. А що вже й говорити про порівнання з американською Конфедерацією?

І так, ми, українці, слухаємо протягом довгих років, як нас називають „вигадкою Меттерніха і Марії Терези", „бунтом Хмельницького", „добродушними малоросами", „мрією Бісмарка", „Пенсильвенією Росії" і так собі думаємо: де є ті всі, хто нас так називав...? А ми все таки існуємо і йдемо до своєї мети. Тому ми переконані, що переживемо і трагедію з „Волл Стріт Жорнал-ом", і секретаря Раска, і кінець останньої імперії у світі, і може таки світові енциклопедії відкриють правду про нашу історію.

І може дехто із „поважних журналістів" загляне тоді до цих енциклопедій за потрібними інформаціями. А може, навіть, хтось із них спитається у нас...?

ПРОМОВИСТА ВИСТАВКА В ЧЕРКАСАХ

Черкаси. — У Черкаському будинку художника відкрито виставку фотоаматорів і професійних фотомистців. Її присвячено Міжнародному Рокові Дитини і 60-річчю комсомолу України, - інформує київська „Радянська Україна". Девіза її як не як, вельми промовиста, вона ж бо проголошує: „Сьогодні ми — діти, а завтра — радянський народ".

Боффало і околиця!

В суботу, 13 жовтня 1979 р., о год. 6-ій веч.
в Українсько-Американському Горожанському Центрі
205 Мілітари ровд, БОФФАЛО, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС в Боффало, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати УНС наступних Відділів:

40, 87, 127, 149, 299, 304, 351, 360 і 363

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах візьме участь —

Василь Оріховський, головний організатор УНС

До участи в Зборах запрошені також члени УНСоюзу та ширше Громадянство.

Роман Конотопський, *голова*
Марія Гаравус, *касир* Іван Гаврилюк, *секретар*

Український Музичний Інститут Америки, Інк.

Неділя, 7-го жовтня 1979 року год. 10-та ранку

ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД УЧИТЕЛІВ

в домівці УМІ в Ню Йорку, Н. Й. (4-ий поверх) 136 Друга Авеню

Запрошуємо всіх Колеґ-Учителів, навіть з далеко віддалених Відділів.

ПРЕЗИДІЯ УМІ

ЛУК'ЯНЕНКА СУДИЛИ...

(Продовження зі стор. 1)

ЦК КП України Петра Шелеста, в якому м. ін. писав: „Слово націоналізм останнім часом густо зарясніло на шпальтах друкованих органів... Якось так здавна повелося на нашій землі, що звинувачення в націоналізмі ніколи не вимагало особливих доказів: людину, немов кроля, били молотком в лоб і кидали в мішок".

(Повний текст запису процесу Озерного появився в 1970 році у в-ві „Сучасність", у збірці „Українська інтеліґенція під судом КҐБ").

У результаті звернення Павла Скочка до Шелеста, його звільнили з праці в „Радянській Україні". В пізніших роках Скочок працював коректором, а останньо фізичним робітником. У грудні 1978 року його арештовано за здогадну „антирадянську діяльність" а в квітні ц. р. перевезено до „психушки" в Дніпропетровську.

Небезпека „психушки" зависла теж над Леонидом Сірим, українським робітником з Одеси, який у численних зверненнях до урядових чинників СССР, а також до діячів Заходу, неоднократно вказував на недолю робітництва в умовах комуністичної диктатури. В липні ц. р. відбулися аранжовані партійними бюрократами збори Іль'їчівського рибного заводу, на якому Сірий працює токарем, і де його судили за його звернення до голови американських профспілок Джорджа Міні. На тих зборах було поставлено домагання післати Сірого до „психушки".

У зв'язку з підступним вбивством органами КҐБ українського мистця Володимира Івасюка, наверх виходять факти про інші подібні випадки. Останньо в самвидаві появився документ, в якому розповідається про втоплення у Дніпрі в 1974 році Віталія Назаренка, випускника філософського факультету Київського університету і дослідника в Українському відділенні Інституту установлювання цін. Назаренко був відомий з його участи в літературних вечорах, на яких читались твори молодих українських письменників та поетів. На вечорах велись теж розмови про пригнічення української мови. Одного дня, весною 1974 року, Назаренко не появився на праці. Згодом його тіло знайдено в ополонці дніпровського заливу. Органи КҐБ поширили вістку, що Назаренко покінчив зі собою, але цьому ніхто не повірив, бо руки і ноги Назаренка були покалічені, що вказувало на те, що він був жертвою бандитів, проти яких він намагався боронитися. Вимовне і те, що хоч начальник відділу, що був зверхником Назаренка, вимагав слідства, відповідні „органи" доручили йому мовчати і не робити ніяких переслухань.

Комітет Оборони Мороза у Філядельфії змінив назву, заповідає дальшу працю

Переслідування наших братів і сестер у московських в'язницях, концтаборах і шпиталях для умовохворих продовжується...

Преса повідомляє про все нові арешти членів Української Гельсінкської Групи, а то й про скритовбивства українських патріотів.

В обличчі цих переслідувань і злочинів Москви, українці у вільному звіті не можуть бути бездільними!

Філядельфійський Комітет, що працював дотепер під назвою Комітет Оборони В. Мороза, змінює свою назву на: Комітет Оборони Національних і людських прав в Україні. Ми повідомляємо, що наш Комітет не тільки продовжує, але й посилює працю в обороні українських політичних в'язнів у Совєтському Союзі та просить українську громаду про дальшу співпрацю і піддержку. Комітет дякує за зрозуміння, добру волю та велику моральну й матеріяльну піддержку, що її українська громада виявила для Комітету в минулому та просить про таке зрозуміння ваги справи і піддержку на майбутнє.

Наші брати й сестри в Україні мусять знати, що ми про них не забули і робимо все, що у нашій силі, щоб про злочин Москви знав увесь світ!

Не зражуймося труднощами і не зважаймо на перепони, що їх стрічаємо на нашому шляху! Тільки працею, впертою, наполегливою та цілеспрямованою, допоможемо нашим братам і сестрам в Україні.

Громадян, які хотіли б допомогти в нашій праці просимо писати на адресу: Human Rights for Ukraine P.O. Box 7101 Philadelphia, Pa. 19117.

За Комітет: Уляна Мазуркевич — голова
Віра Андрейчик — секретар

Передано рукопис...

(Закінчення зі стор. 1)

видвигає справу „зведеного" (юнійного) огляду всіх українських друків, мікрофільмів, рукописів тощо, на терені Північної Америки. В своїй праці він пересуває дату „найстаршої української книжки-оригіналу" в Конгресовій Бібліотеці на рік 1581 — славнозвісний першодрук кириличної „Острозької Біблії", що її набуто у 1958 році. До того часу найстаршою книжкою в Бібліотеці був „Требник" Петра Могили з 1646 року. Окрему увагу проф. Рудницький присвятив мікрофільмованим пам'яткам української культури, як, напр., Синайським рукописам, що з 1950 року зберігаються у Відділі Мікрофільмів КБ. Він рекомендує придбати й інші рідкісні рукописи й книги шляхом купівлі, мікрофільмування, чи відбиток. У праці проф. Рудницькому допомагали порадами чи матеріялами д-р В. Г. Кравс і д-р П. Горецький, а зі співробітників КБ п. Василь Надрага, Юрій Добчанський, Богдан Ясінський та інші. Під час обіду він склав подяку за це їм, а теж і проф. М. Степаненкові, що в той день був у Конгресовій Бібліотеці й в попередніх роках багато спричинився до успіхів праці проф. Рудницького в Вашінґтоні своїм знанням сучасної української літератури. З позамісцевих бібліотекарів допомагали йому в праці д-р В. Верига з Торонто, д-р А. Турчин з Блюмінґтону, М. Антонович з Монтреалю й п-і Ольга Войценко з Національного Етнічного Архіву в Оттаві. Їхні поради включені в текст рапорту в відповідних місцях. У своїй передмові проф. Рудницький згадує теж і про загальну українську настанову до КБ, що в різних роках була різна й сьогодні є наскрізь позитивна з намаганням збільшити й впорядкувати українські друковані скарби в цьому осередку світової документації.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Д-р Теодор і Міра Залуцькі — 100 дол., в пам'ять бл. п. Лідії Залуцької.

Родини Т. Баландюків, Б. Віреїв та Дж. Пальмер — 100 дол., в пам'ять свояка бл. п. о. Степана Баландюка та приятельки бл. п. Ярослави Калимон.

Ірина Колтонюк, Клявдія Олесницька, Оксана Рак, Марта Ярош — 100 дол., в пам'ять тітки бл. п. Марії Микитеюк з роду Петрасевич.

Меланія Дмитрів — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Григора Дмитрова.

Григорій Святківський — 55 дол., в пам'ять бл. п. А. Ганицького.

Христина Блаженко — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. Неонілі з Кархутів Мечник.

Мґр Адам і Марія Гординські — 50 дол., замість квітів на могилу св. п. інж. Адріяна Лапичака.

Лев і Степанія Пришляки — 50 дол., Осип й Іванка Ворики — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. Анастазії Дужої.

Інж. Роман Чеес — 30 дол., замість квітів на могилу св. п. д-ра Василя Дреґана.

Іван і Уляна Сось — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. Володимири Мартюк.

Василь і Стефа Татчини — 25 дол., в пам'ять св. п. Ярослава Гафтковича.

Р. і С. Кічоровські, О. і Е. Филиповичі — по 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. інж. Ярослава Берези.

Леонід Заяців — 25 дол., в пам'ять бл. п. Сави Заяців.

Ярослав і Ольга Дужі — 25 дол., замість квітів на могилу сл. п. генерал-поручника Михайла Крата.

О. і Б. Попелі — 25 дол., В. і О. Климків, М. Попель, д-р С. і У. Павлинські, Б. і І. Радловські, д-р П. і О. Моцюки, Працівники медичного центру д-ра П. Демуса, Тайм Інкорпорейтед — Відділ Інвест. і Стат. — по 20 дол., Ірина Семкович, д-р І. й С. Дацишини, М. і Л. Стародуби, С. Миськів, М. Дорожинська, Р. О'Доннел, Марія Гарасовська-Дацишин — по 10 дол., М. і Т. Шліхутки, Н. Балицька, Ґ. Лассер, М. Бурстром — по 5 дол., замість квітів на могили бл. п. Стефана і Марії Когутів.

Софія і Володимир Сенежаки — 20 дол., для вшанування пам'яті бл. п. Михайлини Мосорової.

Д. Л. Федорко — 20 дол., замість квітів на могилу св. п. генерала Крата.

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

В ТРИДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Незабутнього БАТЬКА

бл. п.

о. МИХАЙЛА РОМАНИШИНА

пароха Суходолу й Милятина,

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в неділю, 30 вересня 1979 року, о год. 11-ій в каплиці при Генлі вул. **в Гемтремку, Міш.**

Всіх Його Знайомих і Людей Доброї Волі просить про молитви —

СОФІЯ ШУМИЛО з ДІТЬМИ й ВНУКАМИ

Вшановуючи пам'ять нашого Незабутнього Товариша та довголітнього Провідника жіночої відбиванкової ланки УСВТ „Чорноморська Січ"

бл. п.

Інж. Адріяна Лапичака

складаємо

100.00 дол. .... на Патріярший Фонд у Римі
50.00 дол. .... на будову Українського Храму у Пюрді

УПРАВА УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Об'єднання Лісників і Деревників в Ню Йорку, Н. Й.

ділиться сумною вісткою, що дня 19-го вересня 1979 р., відійшов у Вічність Лісник

бл. п.

СТЕПАН ШЕПАРОВИЧ

Дружині, Синові і Родині Покійного складаємо глибоке співчуття.

Управа і Члени ОБУЛІД

Головна Управа Союзу Українських Ветеранів і Братство Залізних

з глибоким смутком повідомляють про смерть

св. п. СОТНИКА ОЛЕКСАНДРА ІВАНОВИЧА ЧЕРКАСЕВИЧА

учасника Визвольної Боротьби в залозі бронепотягу „Чорноморець" 3-ої Залізної Стрілецької Дивізії Армії УНР.

Народжений в Одесі, Україна.

Опечаленій Родині та всім Побратимам по Зброї, висловлюємо своє глибоке співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА СУВА І БРАТСТВО ЗАЛІЗНИХ

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 16-го вересня 1979 року, відійшла у Вічність, після довгої недуги, на 84-му році життя, наша Найдорожча

ДРУЖИНА, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п. АНГЕЛИНА ГОРБУЛЕВИЧ

ПАРАСТАС був відправлений у середу, 19-го вересня 1979 р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні М. Насевича при 109 Іст Тейбор Ровд у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 20-го вересня 1979 р., о год. 8-ій рано з того ж похоронного заведення до митрополичого собору Непорочного Зачаття ПМД, а звідти на цвинтар у Факс Чейсі.

У горю:

АНТІН — чоловік
СТЕФАНІЯ КАРП — сестра з чоловіком ІВАНОМ і дітьми
НАТАЛІЯ МОЧУЛА — племінниця з чоловіком ГРИГОРІЄМ і дочкою ТАНЕЮ
АЛЬМА БАТИГ — племінниця з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми
ЕВГЕНТ ТИХО — племінник з дружиною ЄЛИСАВЕТОЮ і дітьми
МАРІЯ КОРДА — вихованка з чоловіком ЯРОСЛАВОМ і дітьми

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 28-го вересня 1979 року, о годині 7:30 веч.

Перша повакаційна зустріч!

ДЕМ'ЯН ЛІЩИНСЬКИЙ:
„Рим, Неаполь і околиці"

Розповідь ілюстрована прозірками.

ЯК ВИГЛЯДАТИМЕ ОЛІМПІЙСЬКА МЕДАЛЯ 1980

Київ. — Цього разу, — інформує київський журнал „Україна", на зворотному боці медалі вигравіровано офіційну емблему Олімпіяди-80 враз із схематичним зображенням бігових доріжок стадіону та чашу з олімпійським вогнем. Медалі карбують за ескізом московського скульптора І. Постола фахівці ленінградської фабрики „Монетний двір", яким, як написано в журналі, — „доручено почесне завдання".

Довгий час від 1928 року, зовнішній вигляд медалі, що її вручувано нагородженим залишався той сам: — на фронтовому боці була вигравірована богиня Ніке з лавровим вінком у руці, на зворотному — спортовці бажають переможцеві. Але з 1972 року МОК надав організаційним комітетам право самим вирішувати яким має бути малюнок зворотного боку медалі.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

КРИНИЦЯ—ВІЩУН ПОГОДИ

Тернопіль. — Біля села Крутнева Кременецького району знаходиться криниця — їй 50 років. Вона віщує мешканцям цих місцевостей, яка наступить зміна погоди, — інформує київська „Радянська Україна". Перед тим, коли має бути дощ, у 18-метровій глибині цієї чудо-диво криниці починає шуміти вода, просто майже гуде, начебто, щось там вирувало. А в дні, коли немає змін погоди — в її глибинах — цілковита тиша. Відколи вона існує — її прикмета природного барометра завжди допомагає місцевим хліборобам, — пише газета.

Вступайте в члени УНСоюзу!

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ — НЮ ЙОРК • ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК • УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

влаштовують

в днях 6-го і 7-го жовтня 1979 року на оселі УНСоюзу „Союзівка"

ОСІННЮ ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ

В ПРОГРАМІ ЗУСТРІЧІ:

КОНФЕРЕНЦІЯ УЛТПА І КОНФЕРЕНЦІЯ ТУІА • ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ Д-РА Я. РОЖАНКОВСЬКОГО і за НАГОРОДИ КЛК.

Субота, 6-го жовтня

- Тенісові Змагання КЛК 9-та год. рано — Реєстрація.
- 10-та год. рано — Початок змагань.
- 1-2:30 год. — Реєстрація на Конференції ТУІА і УЛТПА.
- 3-тя год. — Конференція ТУІА.
- 6-та год. веч. — Коктейл.
- 7-ма год. — ВЕЧЕРЯ у великій залі „Веселки".
- 8:30 веч. — Мистецька програма, опісля ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ.

Неділя, 7-го жовтня

- Богослуження.
- 1-2-га год. — Обід.
- 2-4-та год. — Конференція УЛТПА.
- Закінчення тенісових змагань.

В невимовному жалю повідомляємо Родину, Приятелів і Сусідів, що дня 22-го вересня 1979 року, відійшла від нас, ненадійно, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, ДОЧКА, СЕСТРА І КУЗИНКА

бл. п.

МАРІЯ КРАЙНИК
(з дому МИЧКОВСЬКА)

проживши 57 років.

ПАНАХИДА в середу, 26 вересня 1979 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 27-го вересня 1979 року з похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

В глибокому смутку:

ІВАН — чоловік
БОГДАН і ОЛЕГ — сини
мати — ЄВГЕНІЯ в Україні
сестра — ОЛЬГА з Родиною в Україні
АННА і ДАНИЛО МОХ — сестра з чоловіком
ІГОР МОХ з дружиною МАРІЄЮ — похресник
і дальша Родина в США і Україні

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

АРХИЄПИСКОП-МИТРОПОЛИТ...

(Продовження зі стор. 2)

Дальші студії та побут в Римі були перервані з уваги на виїзд до Америки на душпастирську працю. В Америці о. д-р Любачівський працював як секретар Амброзія Сенишина та секретар Українського Католицького Допомогового Комітету, що був тоді у тісній співпраці з Крайовою Католицькою Допомоговою Конференцією (1947-49). В той сам час він вчив українську мову у середній школі св. Василія та німецьку мову в коледжі св. Василія у Стемфорді. У грудні 1949 року був призначений на сотрудника у Гемтремку, Міч., де парохом був тоді пізніший єпископ і архиєпископ-митрополит Й. Шмондюк. Після кількох років о. Любачівський перейшов як сотрудник на парафію у Лятроб, Па., відтак до Вілкс-Беррі, Па., а опісля був призначений до Мілвокі, Віск., де зорганізував українську католицьку парафію в 1950 році. Опісля був призначений на сотрудника при парафії свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Тут, крім душпастирської праці, вчив також різні предмети у парафіяльній школі. Після 16-річної праці у Клівленді о. д-р Любачівський виїхав до Риму на дальші студії для підготовлення коментаря до євангелії св. Матея, при тому збирав теж матеріяли до тези на тему „Дія жертви Ісуса Христа в порівнянні з жертвою Старого Завіту як це виложено в листі до євреїв". Під час побуту в Римі о. д-р Любачівський вчив два курси української мови для богословів колегії св. Йосафата. В 1968 році він повернувся до Америки та був призначений духовником у семінарії св. Йосафата у Вашінгтоні. Рівночасно обслуговував наших вірних у Манассас і в Річмонді, Вірджінія. В тому самому часі провадив курс української мови в Католицькому університеті у Вашінгтоні. В 1971 році був перенесений до Філядельфії, де в Колегії сестер Василіянок викладав релігію, два курси німецької мови, філософію, христологію та впродовж шістьох років українську мову в Менор Джуніор коледжі.

В роках 1975-76 вчив в академії св. Василія українську мову, а також сповняв функцію капеляна сестер Василіянок і був сотрудником при Катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії та при парафії св. Йосафата. Від 1976 року о. д-р Любачівський став духовником Семінарії св. Василія у Стемфорді, де крім духовних наук для студентів академії і семінарії викладає обряди. На цьому пості й застала його номінація на цей відвічальний пост архиєпископа-митрополита українців католиків в Америці.

Митрополит-номінат має досі поважний науковий дорібок. Головні його праці — це богословсько-біблійні та літургічні. Він є автором кількох томів проповідей в українській та англійських мовах, підручника про обряди, про св. Літургію, великого катехизму та перекладів деяких богословських книжок з німецької та італійської мов. Новий наш митрополит володіє крім слов'янських ще німецькою, італійською та англійською мовами. Він теж знає біблійні мови. У науковій праці він теж користується іншими модерними мовами.

З переліку життєпису нашого нового митрополита видно яку солідну підготовку він має до цього відповідального становища. А при тому, його все характеризувала скромність, працьовитість, здисциплінованість та душпастирська і педагогічна ревність. Всі ми надіємось, що ті Богом надані таланти, які наш новий митрополит так багато помножив своєю працею і студіями, він використає на скріплення нашої Церкви під кожним оглядом, а головно для зросту духовного життя наших вірних, для приєднання тих, що чомусь відчужуються від своєї Церкви і народу, а особливо для збереження нашої молоді при українстві. А неостаннім завданням нашого митрополита буде скріпити єдність нашої Церкви та утвердити її помісність. І в тому напрямі будуть супроводити його молитви всіх вірних нашої Церкви за Боже благословення, за щасливу і Богом благословенну управу своєї митрополії. На многі і благі літа, Митрополите!

Перший дяківський курс у Стемфорді

У коледжі св. Василія Великого у Стемфорді, Конн., успішно закінчено перший офіційний дяківський курс („неофіційних" було, мабуть, більше з незнаними авторові цього допису успіхами). Сорок ентузіястичних учасників, із усіх закутків Америки і Канади, дали живе свідчення про пекучу потребу такого курсу.

І треба висловити признання Владиці Василеві Лостенові, екзархові стемфордської дієцезії, що під його омофором цей курс був зорганізований, та його організаторам — в першу чергу п. Йосифові Рольові за його надзвичайно добре продуману і заплановану програму, за дбайливе приготування матеріялу (160 сторінок нот з українськими текстами) і за його наполегливу і терпеливу учительську працю із 40 учнями, вік яких сягав від 14 до 74 років. Незвичайно радісним і підбадьорюючим явищем була участь 30 відсотків молодих людей. 40 осіб, в порівнанні до загального числа українців в діяспорі — це, правда, малий відсоток, але на першу спробу, це таки поважне число і, з Божою допомогою, воно в другому і третьому році збільшиться! Чи не найбільш відрадним був факт, що — йдучи за загальним напрямом сьогоднішнього католицького світу: славити Бога своєю рідною мовою — всі тексти Богослужб були в українській мові і тут знову треба висловити признання п. Рольові за його, не тільки приготування гармонізацій, але і підставлення українських текстів під традиційну церковну музику. Пан Роль є третім (і четвертим) поколінням українців народжених в Америці і прекрасно володіє українською мовою. В ім'я об'єктивности треба ствердити, що, на жаль, українські переклади Богослужб є дуже незугарні і далекі від живої української мови — на великий сердешний біль багатьох дириґентів церковних хорів — і було б дуже побажаним, щоби цю проблему розв'язати якнайскоріше і дати змогу дириґентам і хорам прославляти Господа радісним серцем і з спокоєм в душі. Щира подяка від усіх учасників належиться теж о. Іванові Терлецькому, адміністраторові будинків коледжу, його помічникам, студентам Павлові Віргунові, Іванові Кащакові, Ед Янгові, Сестрам чину „Малих Сестер Святих Серць Ісуса і Марії", які справді щиро трудилися та дбали про земські вигоди курсантів. Окрема подяка належиться о. Петрові Дудякові за щоденні відправи Богослужб.

Курс, що тривав від 17-го до 23-го серпня, закінчено спільною вечерею з участю Владики Василя Лостона та прощальними словами п. Михайла Мейноша і п-і Роми Гайли.

Дай Боже багато успіху всім учасникам курсу, щоб вони продовжували поширювати наші чудові церковні обряди і пісні, а організаторам поможи Боже організувати більше таких курсів в будучому.

Б. Б.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУДЕТЬСЯ ТУРНІР НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ

Провід ланки настільного тенісу УСЦАК повідомляє, що в днях 3 і 4-го листопада ц.р. у великій залі української відпочинкової оселі УНС Союзівка, відбудуться змагання настільного тенісу в таких категоріях:

1. Молодші юнаки й юначки до 15-ти років.
2. Юнаки до 18-ти років.
3. Юначки до 18-ти років.
4. Жінки
5. Чоловіки
6. Сеньйори, понад 40 років
7. Подвійні гри

Молодші змагуни можуть брати участь теж в старших групах, крім групи сеньйорів. Категорії жінок, чоловіків і подвійні гри є відкриті для усіх змагунів, без огляду на вік. Змагання проходитимуть згідно з правилами міжнародної федерації настільного тенісу. Зобов'язують: темний одяг, руханкові „снікери" та обов'язково власні палетки. Вписове виносить 5 дол. від особи. Початок змагань 10-та год. ранку, субота, 3-го листопада ц.р. Кімнати для евентуального нічлігу треба замовляти безпосередно в управі Союзівки, а зголошення до участі в турнірі треба слати до ланкового настільного тенісу на адресу: Mr. George Chranewycz, Harmon Cove, 474 Teal Plaza, Secaucus, N.J. 07094.

Трофеї уфундовані Українським Народним Союзом.

УСВТ „Ч. СІЧ" ПЕРШУНОМ КОПАНОГО М'ЯЧА УСЦАК-СХІД НА 1979 р. „Ч. СІЧ" — СК СУМА „КРИЛАТІ" ЙОНКЕРС — 3:2 (0:2)

Елленвілл, Н. Й., 26-го серпня ц.р. Уп'яте в своїй історії 1-ша дружина УСВТ „Ч.Січ" здобула звання чемпіона УСЦАК-Схід, здобувши перемогу у фінальній грі 3:2 проти дружини СК „Крилаті", що відбулася на оселі СУМА в Елленвіллі, Н.Й.

На жаль, інші спортові осередки, що формально належать до Делеґатури УСЦАК-Схід і мають активні дружини копаного м'яча, зігнорували ці першенства. Відокремлюючись від організованого українського спорту, вони скорше, чи пізніше втопляться в чужому морі. Свідома молодь, що хоче зустрічатися з молоддю братніх осередків і клюбів, покине ряди тих клюбів, які „чужими руками огню не зможуть загортати". З досвіду минулого знаємо куди зайшли ці спортові осередки і клюби, які штучно позамикалися у „своїх республіках", ігнорували українські спортові інституції і свою рідну молодь. В обличі цього факту приємно було бачити ці дві, під сучасну пору справжні українські дружини, які не тільки гідно репрезентують український спорт в американських лігах, але і респектують свою Українську Спортову Централю.

Звітові змагання проходили в швидкому темпі, були завзяті, але чисті без зайвих фавлів та гостроти. В перший половині гра була рівнорядна, але „Крилаті" вели 2:0, що його здобули з голів Глушка і Куцини.

У другій половині, більш рутиновані „Січовики" поволі, але впевнено перебрали ініціятиву, у висліді якої Ілич і Калинович вирівняли вислід 2:2, а в кінцевій фазі Дуда з наріжного копу Миргорода головою здобув рішального голя. Суддював Михайло Сергіїв, офіційний український суддя Федерації копаного м'яча в стейті Ню Джерзі. Склад нових чемпіонів УСЦАК-Схід: М. Хамуляк, П.Паливода, М. Паливода, І. Паливода, В. Миргород, В. Ткач, П. Ілич, І. Калинович, Р. Дуда, В. Фурман, В. Щупляк, І. Тхір. Бракувало перешкоджених трьох братів Бакунів, А. Охрименка і О. Фурмана.

Склад віцечемпіонів: А. Глушко, В. Марущак, О. Глушко, О. Кудрик, М. Невмержинський, Б. Шашкевич, Р. Сидор, В. Сидор, М. Гошко, П. Глушко, А. Соловейко, А. Мицак, Т. Щур, М. Коцур, В. Коцур, С. Дашко, Б. Куцина, Б. Благий.

Після змагань відбулося для обидвох дружин і проводів товариське прийняття, під час якого голова УСЦАК-Схід М. Стебельський і ланковий копаного м'яча Р. Глушко вручили чемпіонам клюбовий і індивідуальні трофеї, — а віцечемпіонам клюбовий трофей. Нагороду також вручено кращому воротареві, яким вибрано А. Глушка („Крилаті") і кращому змагунові турніру — І. Паливоді (Ч. Січ).

ОСЯГИ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН КОПАНОГО М'ЯЧА В КЛІВЛЕНДІ

Згідно з офіційним б'юлетенем Ліґи Копаного М'яча Лейк Ірі в Клівленді, в цій Лізі виступає чотири українські дружини. В кінцевому показнику табелі гор в „Мейджор Дивізії" між 10-ти клюбами 1-ша дружина УАСТ „Львів" під назвою „Юкрейніянс", маючи зарекордованих 8 перемог, 8 поразок і два реміси, відношення голів 38:37 і 18 точок, зайняла 5-те місце. В резервовій Дивізії на усіх 13 дружин молодший склад „Львова" під проводом свого талановитого змагуна-тренера Ігоря Шиги, здобув 13 перемог, одну гру ремісував і зазнав 4 поразки, завдяки чому в кінцевому показнику табелі гор дружина здобула перше місце. В складі цієї дружини виступали: Т. Вирста, В. Лишнянський (капітан), Д. Мишталь, М. Гевко, В. Середа, Ю. Клек, Б. Цибик, С. Чухрай, З. Жига, І. Данко, З. Фаріон, П. Дрозд, Д. Свет, М. Клос. Найбільшу кількість голів з усіх 50 стрілили: З. Жига — 15, І. Жига — 12 і С. Чухрай — 11. Кілька із згаданих талановитих змагунів на протязі кількох років були учасниками Спортової Школи „Чорноморської Січі". В 1-й Дивізії в групі „Схід" виступала дружина „Київ-Динамо", яка здобувши 15 точок, зайняла, між 7-ми клюбами 5-те місце. Резерва „Київ-Динамо" в резервовій Дивізії закінчила сезон на останньому місці.

Літературно-вокальний вечір, присвячений Василеві Стефаникові

„То велика поезія,
що хватає за собою
всі чуства,
аби вони плакали..."

О. Гаморак, 23-го березня 1909 року

Рідкісною насолодою для українців Лос Анджелесу був вечір, присвячений співцеві української землі Василеві Стефаникові. Відбувся він 19-го серпня ц.р. і за нього треба дякувати мішаному українському хорові „Кобзар" та його дириґентові маестрові Володимирові Божикові.

Не зважаючи на неакустичність залі Народного Дому Осередку Української Культури в Лос Анджелесі, програма вечора полонила численних присутніх. Вже при самому відкритті п. О. Ґац, голова хору вдало нав'язав становище селянства в Галичині на час після розв'язання „Січі" над Дніпром, коли розпочалася „Трагедія і тріюмф роду Стефаників". Саме про цей час син покійного письменника Юрій, сам письменник і публіцист, що спеціяльно прибув з Едмонтону, Канада, прочитав докладну доповідь, розповівши про коріння свого роду та джерела творчости свого батька сл.п. Василя Стефаника.

У мистецький частині маестро В. Божик переніс нас знаменито підібраними і виконаними закарпатськими і прикарпатськими піснями на далекі рідні гори, полонини і звори. На тлі цих народних пісень глибоко-зворушливо звучало мистецьке читання режисера і артиста д-р Івана Іваницького творів Василя Стефаника „Сини" і „Земля", яке присутні прийняли із затаєним віддихом і зворушенням. Добре звучало сольо меццо-сопрано Мирослави Крук. Аріозо з опери „Кармелюк", що його виконав баритон Петро Боян-Болехівський гарно доповнили програму. Фортепіяновий допровід п-і Лесі Вахнянин-Куриленко при всіх музичних точках звучав дискретно і переконливо. Маестро В. Божик з хором „Кобзар" закінчив програму бездоганно виконаними бадьорими піснями „У долині" муз. В. Борисова і „Україно зоре" муз. Е. Козака. З почуттям глибокого задоволення зворушена публіка відходила додому з вечора, що декому пригадав, а декого познайомив зі співцем української землі — Василем Стефаником.

Пригадується вшанування його у Львові 26-го грудня 1926 року і закінчення привітального слова письменника М. Черемшини:

„Зрадувались ниви — і своїм житами та пшеницями йому поклонилися.

Зрадувалися кернички долинами і нарвали своїх квіток із своєї мурави тай уплели йому вінок.

А весняний вітрець той вінок йому на голову звіяв.

Поклонилися йому запашні сади своїми молоденькими головками.

Поклонилися йому шумні луги своїми соловейками.

Поклонилися йому біленькі хати своїми челядинками.

Повиходили з хат ґазди і ґаздині й галузки цвіту йому під ноги метали, до його зорей чорні руки простягали і його вітали:

— Добрий вечір, пане-брате, Твоїм зорям і тобі".

З далекої незнаної гамірної чужини привітали українці в Лос Анджелесі в Каліфорнії, свого незрівняного співця української землі — Василя Стефаника на вічну незабудь...

Л. Романюк

З життя Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Балтиморі

Для 4-го лютого ц.р., тут в Домі „Самопомочі", відбулися 24-ті Річні Загальні Збори федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" — Відділ в Балтиморі. За уступаючу Управу звітували такі її члени голова д-р. О Дерій, скарбник — інж О. Стельмах, проф. С. Михайлишин від Кредитового Комітету, Е. Снігура від Контрольної комісії і інж. В. Сушко від Едукаційного комітету. Всі звіти віддзеркалювали дбайлину працю Управи за минулий рік, а понад 60-членна участь членів-уділовців у Зборах, найбільша як до цього часу, виявляє зростаючу пошану і довір'я до своєї Кредитівки у громаді.

Звіти голови і скарбника стояли під знаком успіху, що його Кооператива осягнула в минулому році, а саме — вона переступила один мільйон долярів у активах. Беручи під увагу несприятливу сучасну фінансову коньюктуру і факт, що ще сьогодні членами Кооперативи є відносно мала частина свідомого громадянства громади, то це є неабиякий успіх. Совісна і безінтересовна праця усіх членів Управи, а у першій мірі її ідейного і довголітнього голови, д-ра О. Дерія, поволі проломлює леди байдужости, а то і ворожости, вислідом чого є, що в минулому 1978 році число членів збільшилося на 39, осягнувши 517 усіх членів. Від 1955 року по кінець 1978 року уділено 1,454 позичок на загальну суму $2,980,306. Ощадності уділовців на кінець 1978 року становили $977,652. Сума регулярної резерви становила $41,000. В 1978 році виплачено 7 відсотків дивіденди. Кожен уділовець має забезпечення на випадок смерти до $2,000.

З інших успіхів за минулий рік слід згадати про Срібну Грамоту, що її наша Кооператива одержала від спеціяльного Комітету посадника Балтимору за позитивну кооперативну працю для своєї громади цього міста. Зі соток групових і садника Балтиморю за пози так звани Найкращик Балтимору", лише 14 одержали це престижеве відзначення, і між ними була наша федеральна Кооператива „Самопоміч".

З 1979 роком „Самопоміч" вступила у 25-ий рік своєї служби в місцевій українській громаді. Обрано нову Управу в якому складі: д-р Олерій — голова, Е. Притула — заступник голови, інж. О. Стельмах — скарбник, мгр В. Романовський — заступник скарбника, мгр А. Булавка — секретар, О. Калиновська і Е. Снігура, Р. Стельмах і Р. Михайлишин — члени Дирекції. Кредитовий Комітет очолили проф. С. Михайлишин і А. Чорний, Ст. Поперечний і О. Садовий. Контрольну Комісію стоановлять Е. Снігура, Ю. Чапельський і п-і Г. Самутин. В Едукаційний комітет входять інж. В. Сушко, проф. П. Войтович і П. Михайлишин.

Будучність організації залежить від приросту так її членів, як і працівників, які не жаліють свого часу ні труду в праці для неї. У рядах Кооперативи „Самопоміч" в Балтиморі від кількох років працюють такі нові ідейні члени, як Е. Снігура, А. Чорний і проф. П. Войтович. У цьому році їх доповнили Ст. Поперечний і О. Садовий. Зокрема приємно згадати про нові молоді хили, Р. Стельмаха і Р. Михайлишина, які вже другий рік працюють на керівних постах. Це все скріплюя надію, що ідея Кооперації остається живою серед української громади Балтимору.

Володимир Сущко

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ГЕЛЕН О. МАГАРТІ, членка УНС Відд. 293 в Брукліні, померла 2 листопада 1978 р. на 65-му р. життя. Нар. 1913 р. в Ню Йорку; членкою УНС стала 1958 р. Залишила у смутку матір Анастасію Олексюк і три дочки: Деніс, Сузанну і Вірджінію. Похорон відбувся на Лонг Айленд Нешенел цвинтарі в Ню Йорку.

Вічна Їй Пам'ять!
К. Пліщак, секр.

МОКРИНА ЛЕВ, членка УНС Відд. 364, померла 7-го лютого 1979 р. на 82-му р. життя. Нар. 1897 р. в Україні; членкою УНС стала 1923 р. Залишила у смутку дітей: Марію, Івана Михайла і Стеллу. Похорон відбувся 10 лютого 1979 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ІВАН ЗВІР, член УНС Відд. 325 Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, Н. Й., помер 21 січня 1979 р. на 82-му р. життя. Нар. 1897 р. в Жовкві, Україна; членом УНС став 1944 р. Залишив у смутку сестрінку Варвару. Похорон відбувся 24 січня 1979 р. на цвинтарі св. Івана в Мідл Вілидж, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Вілліям Цюпа, секр.

СТЕФАН ГАННЕС, член УНС Відд. 220 Б-ва свв. Петра і Павла в Чікаґо, Ілл., помер 14 березня 1979 р. на 82-му р. життя. Нар. 1897 р. в Україні; членом УНС став у 1955 р. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Марію, сина Івана, 5 внуків і правнука. Похорон відбувся 17 березня 1979 на цвинтарі Резурекшен в Джастіс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ҐЛЬОРІЯ МІШЕЛ ПАНЧИШИН, членка УНС Відд. 148 в Балто, Мд., померла 24 березня 1979 р. на 44-му р. життя. Нар. 1934 р. в Балто, Мд.; членкою УНС стала 1952 р. Залишила у смутку чоловіка Йосифа. Похорон відбувся 28 березня 1979 р. на цвинтарі Розевелл Мем. Ґарденс в Ґлостер Ко. Ва.

Вічна Їй Пам'ять!
Павлина Шнайдер, секр.

РУТА САЙЛЕР, членка УНС Відд. 345 ім. Б. Хмельницького в Міннеаполіс, Мінн., померла 20 лютого на 65-му р. життя. Нар. 1914 р. в Данії; членкою УНС стала у 1959 р. Залишила у смутку чоловіка Віктора А., сина Віктора П., дочку Джені, 6 внуків, сестру Евгенію і брата.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ ЛЮДВИКА ЛИПЕЦЬКА, членка УНС Відд. 94 ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, померла 21 вересня 1978 р. на 79-му р. життя. Нар. 1899 р. в Дрогобичі, Україна; членкою УНС стала 1951 р. Залишила у смутку чоловіка Франка, синів: Любомира і Романа з дружинами і 4 внуків. Похорон відбувся 23 вересня 1978 р. на цвинтарі Резурекшен в Клінтон Тавншіп, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ЛЕВ ЛИПЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 292 Б-ва св. Івана Хрестителя в Детройті, Міч., помер 29 березня 1979 р. на 82-му р. життя. Членом УНС став у 1937 р. Залишив у смутку дружину Нелі, дочку Надію з чоловіком і внука. Похорон відбувся 2 квітня 1979 р. на цвинтарі Голі Сепальчер у Савт Філд, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЙОСИФ ВОВК, член УНС Відд. 325 Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, помер 9 березня 1979 р. на 55-му р. життя. Нар. 1924 р. в Зборів, Україна; членом УНС став 1961 р. Залишив у смутку дружину Магдалину і троє дітей: Василя, Марію і Адріяна. Похорон відбувся 12 березня 1979 р. на цвинтарі Голі Спіріт в Гамптонбургу, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Вілліям Цюпа, секр.

СТЕЛЛА ДЖУС, членка УНС Відд. 325 Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, Н. Й., померла 6 грудня 1978 р. на 59-му р. життя. Нар. 1919 р. в Ню Йорку; членкою УНС стала 1964 р. Залишила у смутку чоловіка Теодора, сина Теодора і дочку Патрисію Дейвіс. Похорон відбувся 9 грудня 1979 р. на цвинтарі св. Михаїла в Пайлловн, Ню Йорк.

Вічна Їй Пам'ять!
Вілліям Цюпа, секр.